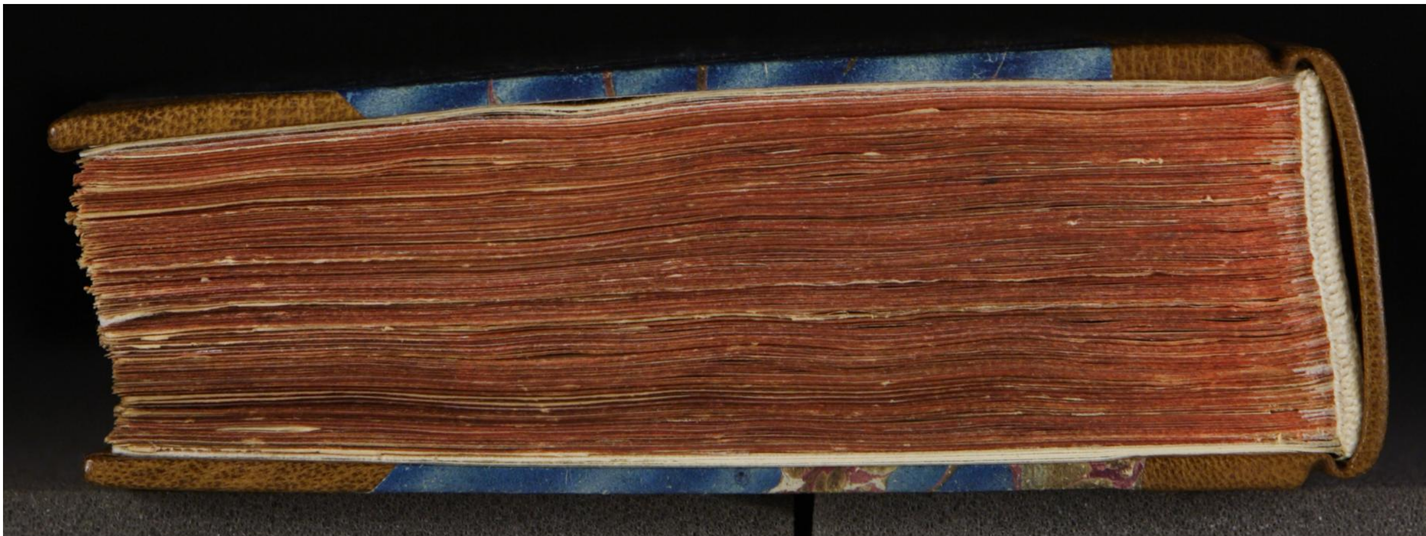
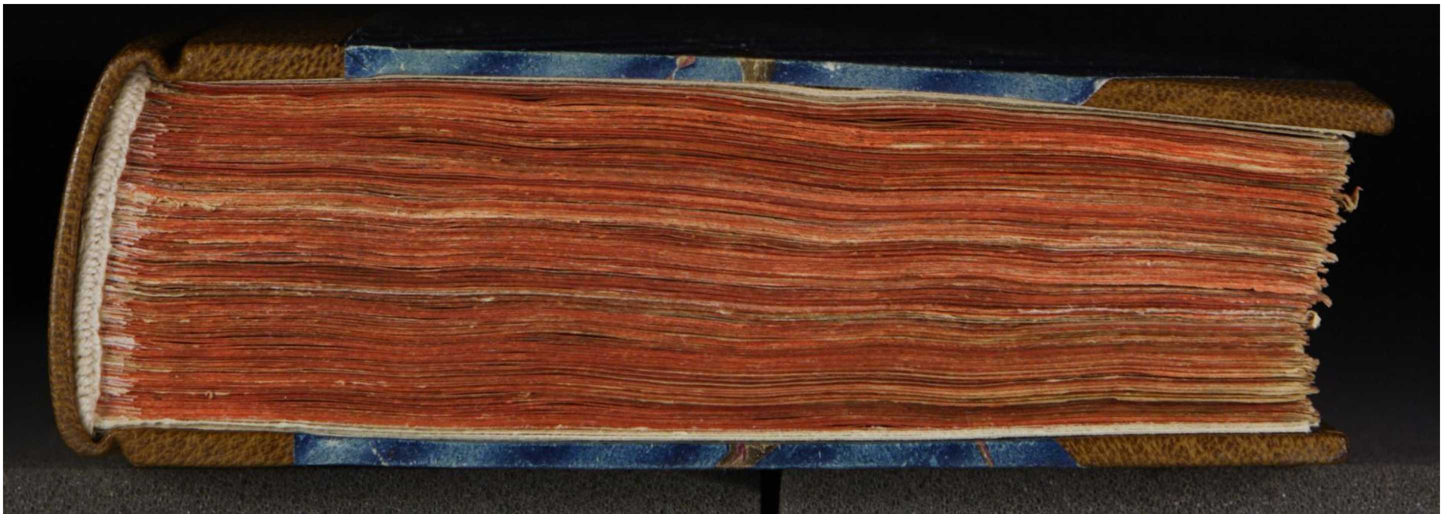
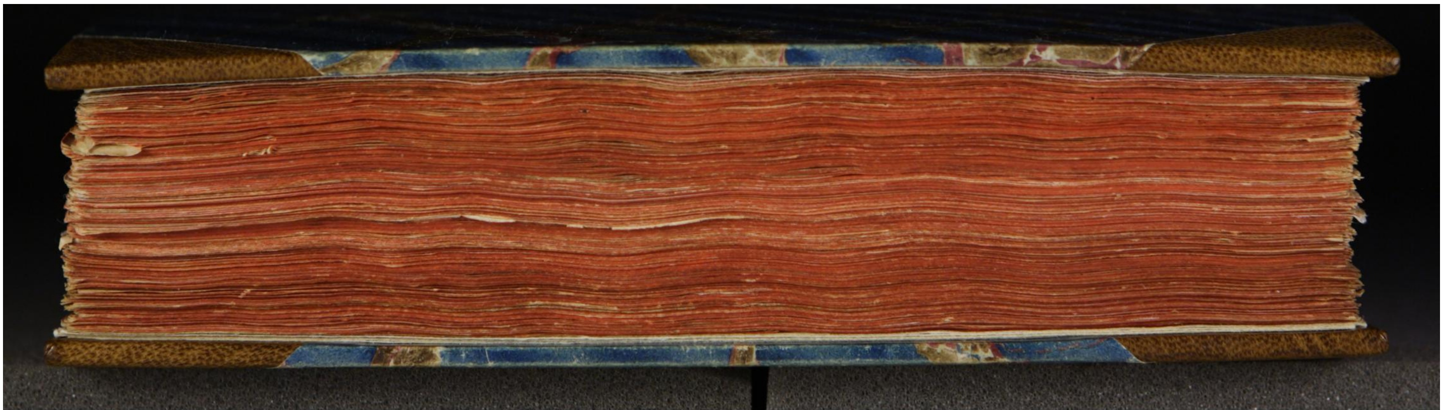

Den Rette
Jüdske Lowbog
1590

Deñ Dañske Sø-
ræt / Som Stormectigste Høybor-

ne Første oc Herre / Her Frederich den An-
den / Danmarckis / Norgis / Wendis / oc Gottis
Konning etc. Lod vdgaa / Aar effter Guds byrd.
M. D. Lxj. Den menige Søfarende Mand til
beste. Huor effter huer Skipper / Skibsfolck / Oc an-
dre som bruge deris Handel til Søes / skulle
skicke dennem inden Skibs
Borde oc vden.

* * *

Vdi huilcken oc findis / Huorledis
her effter skal holdis om
Vrag.

Prentet i Kiøbenhaffn / Aff
Matz Vingaard.

1590.

Cum Gratia & Priuilegio Regio:
S: Q: M:

INSIGNIA ILLVSTRISSIMI DANORVM &c. REGIS, FRIDERICI II.

WJ Frederich den Anden met Guds Naade / Danmarckis / Norgis/Vendis oc Gotis Konning / Hertug vdi Slesuig / Holsten/ Stormarn/ oc Dytmersken/Greffue vdi Oldenborg oc Delmenhorst: Helse eder alle Vore kiere tro Vndersaatte / som Bygge oc bo / Oc met Seylatz oc anden Skibsnæring handle oc vandle/ her wdi vore Riger Danmarck oc Norge / Oc andre vore vnderliggendis Lande oc Førstedomme / Euindelige met Gud oc vor Naade.

Vider at effterdi wi ere komne wdi forfaring/ som oc oss klagelige aff vore egne Vndersaatte / saa vel / som aff Fremmede / er forberettet / Huorledis der skal findis stor merckelig brøst / iblant Søfarende Folck her wdi Riget. At mange wforfarne Skippere findis / som icke vide de rette middel oc maade at tiluende deris Redere gaffn oc fordeel / icke heller / huorledis de skulle holde sig mod Kiøbmend oc Kiøbmendsgods / at lade sig befracte / eller at holde deris Folck inden Skibs Borde/met mange andre brøst oc wtilbørlighed som den menige Søfarende Mands næring oc biæring er anrørendis.

Desligiste/ At der skal komme mange wbekiende Styremend her ind wdi Riget / for stor løn oc hyre / endog en part aff dennem i det Embede de dennem

for vdgiffue / ere meget vanuittige / Oc efftersi at alle de som ere inden Skibsborde (næst den Almectigste Gud) mest fortrøste dennem paa Styremanden/som wdi storm oc all Liffs fare met Skib oc Gods skal dennem berædde / er det ingen ringe Sag / sig den befalning offuer at tage. Thi formedelst wforstandige Styremend / som paa Haffner / Grunde / Reff oc Bancker / wbekiende ere / oc icke heller vide at beregne tider effter Maanedens vext oc affbræck/ som kaldis Ebbe oc Flod / met andet som deris kald tilhører / mange Skib bliffue forgangen oc omkomne / Huor for storlige er førnøden / saadan Skade oc Wlycke at affuende oc forkomme / paa forscreffne Styremend / at haffue synderlig act oc indseende.

Oc fordi det menige Skibsfolck findis at holde sig megit wtilbørlige imod deris Skippere oc Formend / saa vel paa Land / som inden Skibsborde / met Druckenskaff/ Oprør/Mytterij /Forbund/ Wlydighed / oc alt andet Wlempe / oc icke acte eller ansee deris egen Ære/ gode Lycke/ timelig straff/ eller noget andet / er det befryctendis (wden der betiden findis raad oc lempe til) at den som sin Handel til Søes bruger / der offuer kand lide stor skade oc affbreck.

Wi ocsaa befinde / at vore Riger oc Lande met deris Øer oc Søstæder strecke sig alle til det store Haff / oc ere beringede met Fiorde oc Strømme aff Øster oc wdi Vester / oc vore Indbyggere / effter Guds skick oc forsiun / at skulle haffue deris største vnderholdning oc Næring aff Søhandel / met afførsel oc tilførsel/ Fiskerij oc anden Seylatzis brug /

Da ere wi billige der aff foraarsagede / Oc nu wdi vort Regimentis begyndelse / besynderlig tilneyede / at giøre en god skick oc ordning der paa / aff huilcken den Almectigste Gud kand prisis / Vore kiere Vndersaatte mue læris / oc alting kand skee met tilbørlig act oc forsiun / Jmellem alle dennem som aff Seylatzis handel skulle sig nære oc vnderholde / Oc Wi nu derfor met vore Elskelige Danmarckis Rigis Raads Raad / Oc menige Søstædernis her wdi forne vore Riger Danmarck oc Norge / Fuldmectige / Haffue beuilget oc samtyckt / Oc nu beuilge oc samtycke / denne efterfølgendis Søret / som skal holdis oc brugis wdi forne vore Riger Danmarck oc Norge / Paa det den ene met den anden diss bedre kand vide sig wdi sin bestilling / Skib oc Skibs handel anrørendis / at rette oc holde / Oc til forscreffne Sørættis ydermere forfremmelse / ville wi alle Borgemestere / Raadmend oc Byfogeder wdi alle vore Søstæder wdi Danmarck oc Norge / saa vel som andre vore Lande oc Førstedomme / Budet oc befalet haffue / At de den Mandag næst fore vor Frue Dag Kyndelmisse / Aarlige til tinge / lade for menige Borgere oc Bymend / Forscreffne vor Søræt læse oc Forkynde / vnder vor Kongelige Hæffn / Straff oc Vrede.

*

Cap. I.

VOrst ville wi at ingen Skipper skal vere mectig til/at forfracte sit Skib vden met sine Rederis vidskaff oc samtycke/ saa fremt de ere saa næruerendis/ at forscreffne Skipper kand forspøre sig met dennem/ Enten met bud eller scriffuelse/ eller oc beraade oc forspøre sig met sin Scriffuere/ Styremand oc fornemste Skibs folck/ Huem som her imod giør/ oc hand vorder beklagit der offuer/ Da skal det som hand saa giort haffuer/ ingen mact haffue/ oc samme Skipper skal haffue forbrut x. Marck til Konningen/ oc x. Marck til Byen.

Cap. II.

DEr naar nogen Skipper vil leye Folck til Skibs behoff/ Da skal hand først tilspøre huer besynderlige/ met huem hand sidst seylet haffuer/ om hand met villie oc venskab er fra hannem skild/ Kand hand det icke met Breff/ eller gode Vidne beuise/ Da skal hand den icke leye.

HVilcken Skipper som haffuer leyet sit Folck / vere sig enten Styremand eller Baadsmand / da ere de strax plictige / at giffue sig ind wdi Skibet / saa tilig som Skipperen dennem der om tilsigendis vorder / Oc der tage vare paa deris Embede oc arbeide / at lade eller ballaste Skibet før end de oppebære deris hyre / kunde de siden icke til ens vorde met Skipperen om hyren / da giffue Skipperen dennem for huer dags arbeide / som andre Dagløne re / oc der met dennem quit vere / haffue de oc oppebaaret deris Hyre / oc bliffue forsømmelige / oc icke tage vare paa Skibet / Da giffue samme Hyre tilbage / oc der til met saa megit som dennem vaar loffuit til Hyre / halffdelen til Konningen / oc halffdelen til Skipperen / eller oc leggis wdi Fengsel wdi xiiij. Dage / til Vand oc Brød / om de icke haffue at betale met.

Cap. IIII.

EN Skipper som vil seyle Vestuert / enten wdi Franckerige eller Spanien effter Salt /

Salt/eller andre Vare/ Da skal hand giffue sit Folck deris fulde hyre/ halffparten der som hand vdreder/ eller ballaster Skibet/ oc anden halffpart naar hand kommer tilbage igen/ oc haffuer forlosset sit Salt/ eller andet hans Gods oc Vare.

Cap. V.

OM nogen Styremand/ eller Baadsmand sig forhyrer/ oc icke er god for det som hand sig vdgiffuer/ oc det kand hannem skellige offuer beuises aff tho eller tre inden Skibsborde/ den skal myste sin hele Hyre/ oc der foruden bøde saa megit som hannem vaar loffuit til Hyre/ halffdelen til Konningen/ oc halffdelen til Skipperen. Der som hand icke haffuer at bøde met/ skal huer tre gange gaa vnder Kølen/ vden Skipperen hannem benaade vil.

Oc der som nogen Styremand eller Lodsmand lader sig leye/ for Styremand eller Lodsmand/ oc Skipperen fanger skade/ enten paa Skib eller Gods/ for hans forsømmelse oc vforfarenhed skyld/ da skal samme Styremand eller Lodsmand vere plictig at bøde

alt

all Skaden igien om hand det formaa. Men der som hand icke formaa at betale Skaden/ da haffue Skipperen mact offuer hans Liff/ om det kand beuisis met try skellige Vidne/ inden Skibsborde.

Cap. VI.

HVilcken Baadsmand formedelst druckenskaff eller anden wlydighed/ icke vil vere sin Skipper følgactig naar vinden blæs/Da skal Skipperen ingeledis forligge sin Vind/ men Leye en anden Mand vdi hans sted/ Oc den som brødig findis/ skal igengiffue hues hand haffuer anammet/ oc hues som den ydermere kaaster/ oc haffue forbrut x. Marck til Konningen/ oc x. marck til Byen. Den samme ræt skal oc vere om Styremanden/ Haffuer hand icke at betale met/Da skal hand antuordis Konningens Lænsmand oc trælis for sin brøde/ oc faldsmaal/ Oc der som nogen Baadsmand er sin Skipper wlydig vdi Søen/ Da haffue Skipperen mact at sette hannem vdi Land/ oc beløne en anden vdi hans sted/ aff den whørsom Baadsmands hyre oc føre/ oc Skipperen der met angerløs vere.

Cap. VII.

OM nogen Baadsmand sig fæst haff-uer / oc ligger aff Skibet om natte tide/wden Skipperens forloff / oc vorder anklaget / hand bøde der for iij. Marck til Konningen / oc iij. marck til Byen / Men skeer nogen ydermere skade for slig forsømmelse / Da stande der for til rætte / effter Sagens leylighed.

Cap. VIII.

SIndis nogen Baadsmand / som paa nogen Reise stæd er / om natte tide paa gaden / eller oc i wtilbørlige Huse oc Herberge / Den maa oc skal Fogeden oc Byes tienere / gribe oc fengsle / wdi iij. Dage til Vand oc Brød / Oc der til met bøde iij. marck til Konningen / oc iij. marck til Byen / Giør hand nogen anden gierning / stande der for til rætte effter Sagens leylighed.

Cap. IX.

KOmmer en Skipper met sit Skib wdi Haffn eller paa Reed / oc hans Folck ville fare wdi Landet / Da skal halffdelen bliffue wdi Skibet oc trolige det foruare / oc de som fare i landet / skulle be-

time-

timelige komme til Skibs igien / Huo som her imod sig fordrister at bliffue i Lande/ vden skellig aarsage/ oc Skipperens forloff/ hand straffis oc bøde der for/ som her næst tilforn sagt er.

Cap. X.

HVar en Skipper vil seyle Vestuert/ vdi Holland/Seeland/Engeland/ Skotland / Franckerige / Portugal/ eller Spanien / Da er hans oc Styremandens føring / huer dennem en Læst / Høffuitzbaadsmanden / Scriffueren / Tømmermanden oc Kocken/ huer dennem en halff Læst / Oc de andre Baadsmend huer tre om en Læst.

Cap. XI.

MAa ingen sellie sin føring aff Skibet vden met Skipperens samtycke oc vidskaff/ vnder samme førings fortabelse/ halffdelen til Konningen/ oc halffdelen til Skipperen.

Cap. XII.

IKke skal Skipperen heller vere plictig at suare til nogẽ føring/naar Skibet

er tilladt/ Men naar Skipperen begynder at skibe/ skal han paaminde huer vdi almindelighed der om/ oc da huer giffue tilkiende/ som vil skibe sin egen føring/ oc giøre sig den saa nyttig som hand kand/ Oc skal ingen Baadsmand sellie deris førings rom/ vden Skipperens samtycke.

Cap. XIII.

FOrsømmer nogen Baadsmand sit arbeide/ all den stund at Skibet ladis eller lossis/ hand skal giffue sine Staaldbrødre/ for huer dag hand det forsømmer en halff Marck.

Cap. XIIII.

INgen maa føre Baaden eller Espingen fra Borde/ vden met Skipperens/ Styremandens/ eller Høffuitsbaadsmandens forloff/ huem det giør/ skal haffue forbrut til alt Skibs folck iij. Marck/ oc kommer Baaden nogit til/ eller oc formedelst saadant/ nogen anden skade skeer/ da stande dennem der for til rætte/ som der haffue paa at sige.

Cap.

Cap. XV.

FOrdrister sig nogen til at giøre Mytterij/ Oprør/ eller forbund imod Skipperen/ oc det kand skellige beuisis/ Da skal det straffis som anden Halsløs Gierning/ som oc de skulle straffis/ som ville nøde oc trenge Skipperen til at seyle anden steds met dennem/ end deris beskeed er/ Skipperen oc Rederne til skade.

Cap. XVI.

VNduiger nogen Baadsmand Skipperen met sin hyre/ Oc det vdi sandhed kand beuisis/ Da skal den der for straffis som en anden Tyff.

Cap. XVII.

EN Skipper som er fractet vdi Nederland/ Engeland eller Skotland/ oc losser der sin last/ oc vorder til sinds at ville seyle met samme sit Skib vdi Franckerige/ eller vdi Spanien/ hand skal forbedre sit folck deris hyre/ den tredie Penning mere end hand tilforn haffuer loffuit dennem/ oc de skulle vere plictige at følge hannem/ huer vnder xl. marcks brøde til Konningen/ Oc naar Skibet kommer der fra oc did/ som Skipperen

 giør

giør sit marcked / oc haffuer losset / oc Skibet er foruaret/ skal Skipperen der giffue dennem deris Hyre.

Cap. XVIII.

VAr nogen Baadsmand aff Skibet/ oc giør sig wnyttig vdi Druckenskaff/ eller vdi andre maade / oc bliffuer der offuer Lemmelæst / saa hand icke kand fuldgiøre sin Reyse / Den skal giffue tilbage igien det hand haffuer oppebaaret / Oc Skipperen leye en anden wdi hans sted / Huad det ydermere kaaster / skal Skipperen met sine Metredere selff betale.

Cap. XIX.

FAnger nogen aff Skibsfolcket Skade wdi Skibs arbeide / eller andre maade/ wdi Skibs nytte oc gaffn / oc er dog icke selff Aarsage der til / eller oc nogen bliffuer siug paa Reysen/ saa hand icke kand bliffue liggendis wdi Skibet / Da skal Skipperen lade den Siuge komme i Landet / oc bestille hannem Herberge / oc en som hannem skal paauare/oc besørge hannem met Lius oc Kaast / til nødtørfftighed / effter den maade/ som hand spiser wdi Skibet / Bliffuer hand

til pass/ Da komme sig vdi Skibet igien/ Dog er Skipperen icke plictig til/ at tøffue effter hannem/ men seyle naar Skibet er seylrede/ Oc døer hand den stund Skibet er paa hæden reisen/ Da skal hans arffuinge haffue hans halffue hyre oc føring/ met hues andet hannem tilhører. Men er Skibet paa hiem Reisen/ da tage hans Arffuinge hans hele hyre oc føring/ oc betale hans Jordeferd/ Oc skal Offrigheden haffue inseende der hos/ om den Dødis Arffuinge er der icke tilstede.

Cap. XX.

END skede det saa/ At nogen Skipper bleff anfalden vdi Søen/ aff Fiender eller Sørøffuere/ oc stiller sig til verrie/ Saa at hans Folck bleffue saare eller Lemmelæste/ Da skal Skipperen lade dennem hielpe oc læge/ oc skal den lægeløn/ hyre/ føring oc anden omkaast/ gaa offuer Skib oc Gods/ fordi det er sked for Skibs oc Godzis beskiermelse.

Cap. XXI.

OM en Skipper vorder til sinde/ at bryde sin Last/ før end hand kommer til den Sted som hand haffuer hyret sit Folck/

Oc

Oc kand hand vide sine Rederis gaffn oc for-
deel der met / Da maa hand det vel giøre / oc
hans Baadsmend skulle vere plictige / at los-
se foruden knur oc imodsigelse / Oc beholder
hand saa megit aff samme last vdi Skibet
igen / saa hand er stiff nock belastet / at seyle
did / som hand sit Folck hyret haffuer / da er
hand dennem ingen forbedring plictig / Oc
de vere hannem følgactige did / som forscreff-
uit staar / Men der som hand losser sin fulde
last / oc skal tage ballast ind igien / da giffue
hand sit Folck deris hele Hyre / Oc vil hand
siden seyle fremdelis / da giffue hand sit Folck
hues billigt er / oc met dennem kand til eens
vorde / Findis nogen her imod wlydig at ve-
re / oc icke sig rette vil / som forscreffuit staar /
da haffue sig der met forbrut sin hyre oc fø-
ring / oc der offuer bøde x. Marck til Konnin-
gen / oc x. Marck til Byen.

Cap. XXII.

OM saa vaare / at Skipperen haffde
tilladet sit Skib / oc formedelst Krig /
Sørøffuere / Arræst / aff Landsens
oc Stadsens Offrighed / icke torde /
maatte eller kunde / fuldgiøre sin Reise / Oc det
bliff-

bliffuer hannem tilladet at afftacke sit Folck / Da bliffuer hand dennem quit met fierde parten aff deris hyre / Men der som Skipperen vdløber vdi Søen / oc enten myster Seyl/ Mast/Acker eller Tow/ eller for andre merckelige Aarsager nødis til / at løbe til bage vdi Haffnen igien / at oplegge sit Skib / Da skal Skipperen giffue dennem den halffue hyre/ oc der met dennem quit vere.

Cap. XXIII.

VOrder en Skipper siug/eller Partijsk met sine Redere/ saa at Redere ville sette en anden Skipper paa Skibet/ Da skal alt Skibsfolcket / for den samme hyre / vere den nysette Skipper følgactig / lige som den anden / vnder den hyris fortabelse/ Dog saa / om hand vil seyle videre / skal hand giffue dennem forbedring/ som før er sagt.

Cap. XXIIII.

BLiffuer nogen Skipper Skibbruden / Da skal hand vere forplictet met Skibsfolcket/ at bierge Skibet/ Godzit / oc Skibs Redskaffuet / oc anamme aff Kiøbmendene der for en redelig Biergeløn/ effter gode Mends sigelse/ Oc skal

Kiøbmendene giffue til fract aff det bierede Godz/ oc Baadzmendene til hyre / effter som seylatzen er lang til / oc Dannemend kunde kiende ræt at vere/ Oc der som nogen forrycker eller vnderslaer noget aff samme Skibbrudne Godz / den skal straffis lige som for andet Tyffuerij / Oc huilcken Baadsmand/ som icke vil hielpe at biere Skib / Godz oc Skibsredskaff/ hand skal myste sin hyre/ met hues hand tilforne haffuer oppebaaret / oc holdis siden for en wærlig Mand / iblant andre gode Søfarende Folck.

Cap. XXV.

SKal folcket holde god Fred oc Enighed/ inden Skibs borde/Der som nogen giør den anden saar eller Lemmelæst/ saa at Skipperen oc Skibs arbeide / der met bliffuer forsømmet/Da skal den som skaden haffuer giort/ fly en anden wdi steden / Oc bøde der for til Konningen oc Byen / effter som Skaden er stor til.

Cap. XXVI.

END bliffuer den saare død / aff samme skade/ Da skal Skipperen oc alt Skibsfolcket vere skyldige at holde Mandraberen

beren tilstæde / oc antuorde Lænsmanden eller Befalningsmanden hannem wdi hænde/ at som de først til Lands komme / hand der vndgielder sin fortiente Løn/effter Sagens leylighed / Oc der som at samme Misdedere vndkommer / Da skulle de alle/ som wdi Skibet vaare / suare hans Gierning.

Cap. XXVII.

OM nogen Skipper / Kiøbmand eller Baadsmand/ sig forgriber wdi nogen Gierning/som er Liffs straff værd/hand skal icke der met mere haffue forbrut/end hans egen part wdi Skib oc Godz kand vere/ Oc det skal offuerantuordis / ved tre de beste Mends Eed wdi Skibet ere.

Cap. XXVIII.

INgen Baadsmand maa straffe Skipperens Kaast/ icke heller begiere anden Spisning/ inden Skibs borde/ end seduanligt er / oc dagen tilhører/ effter gammel seduane / huem det giør / oc icke haffuer skiellig Aarsage der til/ skal der met sin hyre oc føring forbrut haffue / oc maa Skipperen sette hannem paa det første Land hand tilkommer/ som før er sagt.

Cap. XXIX.

KOmmer Skipperen wdi Haffn / der som fersk Mad er / at bekomme Fisk eller Kiød / Da maa hand den kiøbe effter sin egen vilie / Dog skal hand icke vere nødt eller tuingd til / Huem som her imod offuerfalder Skipperen / oc det vorder klaget / skal haffue forbrut iij. marck til Konningen / oc iij. Marck til Skipperen.

Cap. XXX.

HVem som vil nøde Kocken til at giøre Ild / oc spise vden den rette tid effter gammel seduane / hand bøde der for x. Marck til Konningen / oc myste sin Hyre / Men der som Kocken det fortier / oc icke vil aabenbare / men siden vdkommer / hand skal der for bøde iij. Marck til Konningen / oc iij. marck til Byen / Skal oc Kocken vere plictig til / at foruare Skibs fetalie / saa den icke spildis eller forderffuis for hans forsømmelse skyld / Giør hand det icke / Da bøde skaden oc myste sin hyre.

Cap. XXXI.

SKal ingen heller fordriste sig til / inden Skibsborde / at dricke til offuerflødighed /

hed / eller giøre Gæstebud vdi Skibet / Men huem som det behoff haffuer / maa lade tappe oc Dricke / imellem Maaltid / til sin nødtørfft / oc der met sig nøye lade. Findis nogen her imod at giøre / saa haffue sig der met forbruit iij. marck til Konningen / oc lige saa meget til Skipperen / saa tit oc offte som det skeer oc vorder anklaget.

Cap. XXXII.

HVem som spilder / oc foracter Skippe-rens Øl oc Mad / som vstraffeligt er / oc Skipperen det kand beuise met sit egit Folck / den maa hand sette vdi Land / oc er hannem ingen hyre eller føring plictig / vil nogen aff Skibsfolcket det oc hindre Skipperen til fortred / hand vere den samme straff vndergiffuen.

Cap. XXXIII.

SKal ingen Baadsmand / skillies fra Skipperen naar Skibet er kommet vdi Haffn / før end det er losset / afftacklet / oc ballast igien (om Skibet skal opleggis) Oc alting er til rette flyet / effter Skipperens egen vilie / vnder sin hyris fortabelse / halffdelen til Konningen / oc anden halffdelen til Byen.

EFterdi at mangfoldige klagis / at
mange Styremend oc Baadzmend
lade ſig hyre oc tage kaaſt oc løn
for det de ere icke duelige for / Oc
mangen Mands Liff/ Skib oc Godz / der off-
uer bliffue fortabte / Da ſkulle alle Styre-
mend oc Baadsmend / tage Paſbor aff deris
Skippere naar hand dennem forloffuer / oc
giffue dennem det vidniſbyrd de forſkyldet
haffue / Oc ſkal ingen Skipper dennem det
forſige / Oc paa det / at Skippere her wdi icke
ſkulle vere wactſomme oc forſømmelige / oc
hans Redere oc Kiøbmend der offuer lide ſka-
de oc bliffue forderffuede / Da ſkal Borgeme-
ſtere / Raad eller Byfoget / enten ſelff / eller
oc ſkicke der nogen til / ſom met Skipperen
ſkal haffue opſeende om ſamme Paſbor/naar
hand dennem leyer / Oc huem ſom icke haff-
uer beuiſning ſom ſagt er / Den ſkal vere
foractet / lige ſom den der haffuer handlet ſig
wtilbørlige.

Cap. XXXV.

LIGer en Skipper ſeylrede paa ſin
Vind / Da maa ingen forhindre hans
Styre-

Styremand eller Baadsmand / for Gields sag / men hues Godz hand haffuer wdi Skibet/skal antuordis aff Skipperen oc Folcket/ ved soren Eed/ til den der paa esker/ oc den anden fuldgiøre sin Reyse/som hand loffuit haffuer/Men kand en Styremand eller Baadsmand aff sted komme/sig selff it Skib at bekaaste/ Oc vil det selff føre/da maa hand vere quit / om hand sig end forhyret haffuer/ Dog skal hand skicke en anden wdi sin sted/ eller igien giffue Skipperen hues hand haffuer oppebaarit.

Cap. XXXVI.

INgen Skipper maa vnderleye den andens Styremand eller Baadsmand / Huem som det giør/ oc kand beuisis/ Da skal den som hannem først haffuer fæst / beholde hannem / at fuldgiøre sin Reyse/ som hand loffuit haffde/ oc det stande til Skipperen / huad hand vil giffue hannem aff sin Løn / Fordi hand haffuer der met fortabet sin Ræt/ at hand haffuer stædt sig met to Herrer. Oc den Skipper som vitterligt haffuer vnderleyet den andens Tienere/ bøde der for xx. Marck til Konningen/ oc xx. Marck til Byen.

Naar

Cap. XXXVII.

Naar en Skipper haffuer forfractet sit Skib / oc giort en bestemmet dag / imellem sig oc Kiøbmanden / Der som Skipperen icke er rede / naar Dagen er kommen effter deris Contractis lydelse / oc Kiøbmanden der offuer bliffuer forsømmet / oc icke finge sit gods vdi Marckedet / Da stande Skipperen Kiøbmanden der for til rætte / oc bøde hannem sin skade effter Dannemends sigelse / vndertaget at Wuæder / Vinterdag / eller anden stor wlycke / kunde hannem sin Reyse forhindre.

Vdi lige maade / om Skipperen blffuer forsømmet aff Kiøbmanden / gielde den samme Ræt.

Cap. XXXVIII.

Leyer mand Skib aff nogen / paa sin egen haand / at ville selff lade føre / til en beskeden tid / oc samme Skib bliffuer borte / formedelst nogen wlycke / foruden hans forsømmelse / som det leyet haffuer / inden den forsagde tid / da suare den der icke til. Men bruger hand det offuer den forsagde tid / foruden den andens vilie / som Skibet tilhører /

Da

Da oprette hand den anden sin Skade / efter Søfarne Mends sigelse / vndertaget / at hand lider arrestering paa samme sin Reyse / saa hand icke er selff aarsag der til / Da giøre sig det beuiseligt met nøyactige Vidnisbyrd.

Cap. XXXIX.

HVer Skipper skal haffue flitig opseende / paa Kiøbmands Godz vdi Skibet / met Stuffning oc Garnering / oc alt andet / Der som Kiøbmanden fanger Skade / eller hans Godz bliffuer formindsket aff Skipperen / eller hans Folck / Da skal Skipperen det oprette / aff sine egne Penninge / oc betale Kiøbmanden sin skade / som Godzit bekaastet oc indkiøbt haffuer / Oc Kiøbmanden er ingen fract skyldig aff samme Godz / Men der som samme Godz / bliffuer forleckit eller forderffuit / foruden Skipperens eller hans Folckis forsømmelse / Oc naar Skibet kommer did som det skal losse / oc klapper Kiøbmanden trende gange paa fadet / som er Viin oc anden Drick / oc befaler at vdhijse / Da giffue hand Skipperen sin fulde fract / eller oc lade Skipperen beholde samme Fad for fract.

Cap. XL.

EFter at en Skipper haffuer oppebaaret sin fract/oc hues andet hans Redere tilkommer/Da giøre dennem gode rede oc Regenskaff/wden all forhaling/ wdi alle maade/ Der som det anderledis bliffuer befundit/end som ræt er / Da skal det straffis lige ved anden wtroskaff.

Cap. XLI.

OM en Skipper fracter sit Skib forgrebs/ til nogen Kiøbmand / oc samme Kiøbmand / vil imod Skipperens vilie / fracte Skibet / offuer sin rette lade oc maade/ Kommer Skibet der offuer til nogen wlycke/ Da skal Kiøbmanden vere plictig at oprette Skaden/ halffdelen/ effter Dannemends sigelse.

Cap. XLII.

SKal huer Skipper / haffue god act/ oc icke selff forlade Skibet/ formedelst Gerighed/Der som det befindis/ skal hand haffue forbrut aff sine egne penninge xl. marck til Konningen/ oc xl. Marck til Byen.

Skal

Cap. XLIII.

SKal ingen Skipper / haffue mact til/ at sellie sit Skib / enten wden eller inden Lands / wden met sine metrederis vidskaff oc samtycke/ oc der paa skal hand haffue deris Mactebreff/ om de ville det affhende/ paa det at Skipperen kand giffue dennem som kiøbe ville / en tilbørlig foruaring / Huem som her imod findis at giøre/ Da skal det kiøb ingen mact haffue/ om der vorder paaklaget / Oc Skipperen skal haffue forbrut it hundrede Marck til Konningen/oc der foruden stande sine Redere til rætte/ Men skede det saa/ at samme Skib finge nogen merckelig brøst oc skade paa sin Reyse/ Oc Skipperen det der for vilde affhende/ Da maa hand der til fuldmact haffue/ Dog skal hand det beuise/ met fire aff de beste Mend wdi Skibet / Om der vaar skellig Aarsag til/ eller icke.

Cap. XLIIII.

IEke maa Skipperen heller sellie eller giffue noget bort aff Skibs redskaff/Fetalie eller andet huad Skibet tilhører/ wden hand fører det til Regenskaff/Huo an-

derledis giør / skal straffis som for andet Tyff-ueri.

Cap. XLV.

Ader en Skipper sig fracte aff en Kiøbmand / to eller flere / oc samme Kiøbmand formedelst forsømmelse / eller iwdi andre maade / icke Skiber sit Godz / iwdi timelig tid / effter deris forord oc vilkaar / Oc Skipperen / effter hand haffuer Loulige Paamint Kiøbmanden / eller hans fuldmyndige Bud / seiler der fra / oc fanger dog intet aff samme Godz ind / Da skal Kiøbmanden giffue Skipperen sin fulde fract / Men er det saa / at Skipperen tager noget andet Godz ind / lidet eller meget / Oc det rom hand forsagt haffuer / der met bliffuer fyldet oc forhindret / Da er Kiøbmanden hannem intet ydermere plictig.

Cap. XLVI.

Kommer en Skipper iwdi fremmede Lande / oc giør der nogen handel / vere sig kiøb / sal / fract / eller huad anden handel der næffnis kand / Oc haffuer met Breff oc Segl der iwdi forplictet sine Redere / som hiemme ere / at skulle suare oc vndgielde / Da ere de icke plic-

tige

tige at vndgieldet ivdi nogen maade / fordi en Skipper er icke Rederins Godz meectig / mere end hand haffuer vnder Henderne / som er det neruærendis Skib oc Godz / som hand haffuer met at fare / Men haffuer nogen kiøbt / saald / eller handlet met Skipperen / den maa efftetkomme sin Skade hos Skibet / oc icke hoss Rederne / uden at samme hans Redere befatte sig met samme Kiøbmands Godz.

Cap. XLVII.

HAffuer en Skipper tilsagt Kiøbmanden at ville føre hans Godz ivdi Marckedet / oc befaler hannem at føre det til Pramen / oc Skipperen sender det op igen / oc lader det ligge / Da skal Skipperen vere plictig / at betale Kiøbmanden det Godz / lige som det kand gielde ivdi Marckedet / naar hand kommer offuer / oc kaarte hannem sin fract ivdi betalningen / Thi huer Skipper skal vere forsictig / oc haffue god act ivdi sin bestilling.

Cap. XLVIII.

VIlle Wi ocsaa / at naar noget Skib kommer aff Franckerige eller Spani-

 en /

en/ ladt met Salt/ oc haffuer hiemme her twdi Riget/ At Skipperen icke skal losse der noget aff/ wden met de Tynder/ som er Stadsens brende paa/ saa vel Folckens føring/ som Redernis part/ Oc det skal skee wdi Stadsmaalerens offueruærelse/ Oc skal den som Godzit anammer/ giffue Maaleren til løn/ aff huer Tynde/ en Dansk Penning/ Oc huilcken Skipper her imod giør/ haffuer der met forbrut x. Marck til Konningen/ oc x. Marck til Byen.

Cap. XLIX.

VVaafinder en Skipper nogit Vrag wdi Søen/ eller Haffsbond/ Acker eller andet/ hand skal det antuorde til vore Toldere eller Byfogeder wdi vore Kiøbsteder/ oc hannem skal giffuis en redelig Biereløn for sin wmage/ oc effter forne Vrags leylighed/ oc samme Godz bliffue beliggendis Aar oc Dag/ Der som ret eyermand kommer midler tid/ met nocksom beuisning/ skal hand nyde det for samme Biereløn/ kommer der oc ingen/ Da er samme Godz faldit til Konningen/ Oc skal forsendis til vore Lænsmend/ Oc huem som saadant Vrag oc Godz vnderslaer/ hand skal straffis som en

Tyff/

Tyff / Dißligeste om nogle Fiskere / opfiske noget Acker wdi Søen/paa deris fiskeredskaff/ eller wdi andre maade det fange kunde/ huad heller der er Boye paa eller ey/ skulle de wdi lige maade antuorde til vore befalnings mend/ oc giffuis dennem der for en redelig Biereløn effter leyligheden/oc siden handlis der met som forscreffuit staar.

Cap. L.

It Skib som er ladt met Kiøbmands Godz/ oc kommer wdi Storm / eller anden nød / saa at Skipperen maa lade kaste aff Godzet/ paa det at hand kand berædde Liff/ Skib oc Godz/ wdi saa maade som her effter følger.

Først skal Skipperen sette sit Skib paa Penninge/ lige som hand vil det selff beholde/ eller aff Kiøbmendene for den penning anammis / Oc det Godz som kastet er/ skal regnis som det der wdi Marckedet saald er.

Dißligeste skal Skipperens fract/ saa vel aff det Godz kastet er/ som beholdet bliffuer/ indføris / Oc da huer gielde wdi skaden effter sin anpart/ Dog skal Folckens føring her wdi icke vere beregnit.

Skeer

Skeer det ocsaa / at Fribytere / eller andre Sørøffuere / komme til nogen Mand wdi Søen / som er ladt met løst Godz / Huede / Rw / Malt / Haffre / Salt / Øl / Vijn / eller noget andet saadant Godz / oc bliffuer tagit / Da betalis det igien / aff det andet Godz wdi Skibet er / Oc skal Skibet giffue der intet til. Thi det staar sin egen Euentyr / Men Vox / Kaaber / Klæde / Kramgodz / oc all anden dyrebar Vare / staa sit egit Euentyr / oc huer lide skade som hand faar.

Cap. LI.

HVgger nogen Skipper sin Mast / Kabel eller Acker / wdi nødsag / oc Skipperen selff fierde aff de beste Mend wdi Skibet / vil suere at det skede formedelst at berædde Liff / Skib oc Godz. Da skal den skade gaa offuer Skib oc Godz.

Cap. LII.

KOmmer nogit Skib paa grunden / oc Skipperen kand bekomme Skuder oc Pramme / at losse Godzet wdi / Oc lætte Skibet aff Grunden / Da skal Skipperen selff bekaaste at bædre sit Skib / Oc Kiøbmanden Betale Omkaasten paa

Godzit

Godzit/oc den regnis offuer alt Godzit/ Huer
effter sin anpart/Oc skal Skipperen lade Ski-
bet hielpe/det snariste mueligt er/om det stan-
der til at giøre / oc føre Kiøbmanden sit Godz
wdi Marckedet/Men staar det icke til at bæ-
dre igien / da skal Skipperen haffue til fract/
aff det Godz som beholdet er/som gode Mend
tyckis skelligt at vere / effter Seylatzens ley-
lighed / Bliffuer oc noget aff Godzit forderff-
uet / Da skal den skade gaa offuer det andet
Godz/som bierget er/om det er Salt Korn/oc
andet løst Godz/Men er det tynde godz/Vin/
Packer/ oc styckegodz/ Da anammer huer sit
mercke/ oc betale Omkaasten som hannem til-
kommer. Icke tyckis oss heller ræt at vere/
om Skib oc Godz bliffuer/oc en part aff God-
zet oc Skibsredskaff beraddis / At Baads-
mendene skulle da haffue deris fulde Hyre/
men effter antal / lige som Skipperen bar
fract til / effter læste tal / oc icke anderledis/
Men der som sig saa begaffue / at Skib oc
Godz bleff aff Wlycke/ Oc Skipperen kand
giøre det beuiseligt/ met alt sit Skibsfolck/ at
det icke vaar sked for hans forsømmelse skyld/
Da maa hand bierge sit Skib / om hand
kand/ oc ingen skadegield giffue Kiøbmendene

for

for deris Gods / Findis det oc anderledis / at hand giør det met vilie / oc aff ondskaff / formedelst hans eller hans Folckis forsømmelse / Da stande hand Kiøbmanden der for til rætte / oc icke vere mectig wdi nogen maade / at befatte sig met Skibet / før end hand haffuer stillet Kiøbmendene til freds.

Cap. LIII.

Bliffuer Kiøbmandens Gods forderffuit wdi Skibet / At Kobryggen / eller offuerløbet er icke dreffuit / oc foruarit som det sig bør / Der skal Skipperen suare til / oc bedre skaden / men kommer det fra vnder næden op / da skal det gaa offuer Skib oc Gods / wden det skeer formedelst Skipperens oc Folckens forsømmelse / Bliffuer oc Kiøbmandens Gods formindret eller forkommet / formedelst Skipperens eller hans Folckis wtroskaff eller forsømmelse skyld / Da skal Skipperen gielde Kiøbmanden den skade / for saadant værd / som det er indkiøbt wdi det Marcket / hand ladt haffuer / Men bliffuer nogit aff Kiøbmandsgodzit forlæckit / eller baand brøster aff Fad eller Tynder / Da vere Skipperen der for angerløs.

Er

Cap. LIIII.

ER oc huer Skipper skyldig / at holde gode stercke kordele / oc vindetackel wdi sit Skib / at ind oc vdsætte Kiøbmends Godz met / Men brøster vindetackelet / oc bliffuer skade paa Godzet / oc Skipperen er tilforn atspurt aff Baadzmendene / om tackelet er sterckt nock / oc hand siger der ia til / Da suare Skipperen allene til den skade / Men bliffuer hand icke atspurt / eller oc Godzit slipper aff tackelet / Da betale Baadzmendene skaden.

Cap. LV.

KOmmer tuende Skib seylendis / oc kunde icke vnduige huer anden / men fange baade skade / Da skulle baade Skipperne met deris Folck suere / at det skede aff wraad / oc icke met villie / Oc da gielde baade Skibene skaden / halff om halff / huad heller det skeer om Dagen eller om Natten.

Cap. LVI.

LIgger it Skib wdi Haffn eller paa Reed / oc it andet kommer seylendis / oc løber det wdi grund / som ligger for Acker / eller giør Skade wdi anden maade / Da skal den Skipper / som skaden

haffuer giort/ betale skaden aff sine egne Penninge altsammen/ saa langt hans Godz kand tilrecke/ om det skeer for hans forsømmelse oc onde forsiun/ Er hand icke formuendis at betale/ Da gielde Skibet Skaden/ Dog icke Kiøbmendsgodzit det at vndgielde. Men skeer det aff nødsag/ Da skal skaden bedris aff baade Skibene/ effter gode Mends tycke/ som skelligt kand vere.

Cap. LVII.

BLiffuer noget Skib løst/ at Acker eller Kabel brøster/ enten wdi Storm eller anden wlycke/ oc driffuer it andet Skib om borde/ som fast ligger for sit Acker oc faa baade skade/ da skal den skade besigtis aff Søfarende Mend/ oc betalis effter deris gode tycke oc forstand/ Men fanger det Skib allene skade/ som driffuer paa det andet/ Da skal det Skib som ligger for Acker/ det icke vndgielde wdi nogen maade.

Ligger Skib for Acker/ oc bliffuer noget andit Skib driffuendis aff storm oc wuædersuold/ oc it eller flere/ som ligger wdi den driffuendis farcuand/ bliffuer var/ at skade er foruentendis/ oc nogen slipper Tou oc Acker/

paa det større skade maa forkommis / som det ene Skib kunde bekomme aff det andet / Da skal Tou oc Acker / regnis oc betalis baade Skibene imellem / halff om halff effter Søfarne Mends sigelse.

Cap. LVIII.

KOmmer nogit Skib til skade paa it andit Skibs Ackere / som ligger foruden Boye / Da skal det Skib som ingen Boye haffuer / betale den andens Skade altsammen / vden saa er / at Boyelinen er brøsten / siden Ackeret bleff vdkast / oc Skipperen selffierde / aff de beste Mend vdi Skibet / ville holde ved deris Eed / at der vaar Boye paa samme Acker den tid hand lod det sidst falde / Sammeledis at hand icke viste andit / end der vaar Boye paa / den tid at skaden skede / Oc da gielde baade Skibene skaden / halff om halff / Kiøbmandsgodzit vndertagit.

Cap. LIX.

HEnder det at it Skib ligger lenge paa Reysen oc fattis Fetalie / eller andet til Skibs nytte oc behoff / oc haffuer icke Penninge at kiøbe for / Da maa hand selle

aff Kiøbmandsgodzit / saa megit som hand der til behoff haffuer / oc icke mere / Oc Skipperen skal betale det for lige værd / som det andet bliffuer saald wdi Marckedet / oc kaarte Kiøbmanden sin fract wdi betalningen.

Cap. LX.

HVor en Skipper kommer paa Lodsmands fareuand / met sit Skib / der skal hand vere plictig at leye Lodsmand / for det beste kiøb hand kand betinge hannem / Oc Skipperen skal giffue hannem kaasten / oc aff Godzit betale hans løn / effter den skick oc handel / som der brugis wdi Marckedet huor Mand losser / Der som Skipperen her imod fordrister sig / at indløbe Skibet / oc det kommer til skade / Da skal hand / den selff oprette / aff sine egne Penninge / wden det skeer wdi Nødssag / oc icke ellers.

Cap. LXI.

KOmmer Tuedragt imellem Skipperen oc Rederne / oc hand icke lenger kand føre deris Skib / eller ocsaa imellem Rederne indbyrdis / wdi saa maade / at en part vil at Skibet skal seyle /

le / oc de andre ville icke / Da ſkal Skibet der for icke bliffue beliggendis oc forſømmis / Men den mindſte part aff Rederne / ſkulle ſette det for penninge / lige ſom de ville det ſlippe / eller beholde / Oc huem da bliffuer ved Skibet / ſkal betale de andre Redere / inden ſex vger der effter / vden all Rettergang vdi alle maade / oc lade det fare vdi fred / Men kunde de icke til eens vorde om Skibet / Da bør det icke at bliffue beliggendis / Oc den ſtørſte haab aff Rederne / ſkulle mue vdrede Skibet / ſig til bæſte / Men paa Skibet ſtande alle Redere Euentyr / oc de ſom icke ville vdrede / bære ingen fract aff Godzit.

Cap. LXII.

Skal ingen Skipper / Kiøbmand eller Baadsmand / gaa met Øxer / eller andre verie paa Gaden eller vdi Lande / vden Høffuitzbaadsmanden maa allene tage en Øre vdi land / til Skibs nytte oc behoff / vnder ſamme veries fortabelſe / Oc ſkal Høffuitzbaadsmanden / effter hand haffuer vdrettet Skipperens gaffn / legge ſamme ſin Øxe vdi Herbergit / Dog ſkal huer Baadsmand haff-

haffue sin Øre wdi Skibet til Skibs behoff/ eller myste der for sin føring.

Cap. LXIII.

EN Skipper som lader sig befracte/ fra en benæffnd sted oc til en anden/ oc det hender at der kommer Storm/ eller anden Haffsnød oc Aarsag / saa at hand fortrengis wdi en anden Haffn eller Marcket / End som hand fractet vaar/ Vil Kiøbmanden der anamme sit Godz/ Da betale Skipperen sin fulde fract / Vil hand oc icke anamme det / Da er Skipperen plictig at leffrere hannem sit Godz wdi Marckedet/ som hand loffuit haffde / paa Skipperens Omkaast / oc Kiøbmandens taald oc Euentyr/ enten met sit egit Skib / eller andre gode Skib / som Godzit kand vere wdi foruarit/ Dog skal Skipperen selffierde/ aff de beste Mend wdi Skibet/ suere/ at hand aff nødsag bleff fortrengit/ som før er sagt/ Men findis der noget andet hemmeligt suig vnder/ Da skal Skipperen / oc alle de som wdi det Raad ere/ oprette Kiøbmanden all den skade/ som hannem der aff kand tilkomme.

Cap. LXIIII.

ER det ocsaa for Oss beklaget/ Huorledis at mange Fiskere (wdi Silde fiskendet besynderlige) om Natte tide/ aff Skib oc store Skuder/ wdi Ørsund oc andre vore strømme/ offuer seilis/ oc der met myste baade Liff oc Fiskeredskaff/ Da paa det/ saadan Wlycke/ skade oc wskyldig Mord/ ved det bæste middel oc lempe maa forkommis oc affstillis/ ville wi her effter strengelige budet oc befalit haffue/ At alle Skippere/ Indlendiske oc Vdlendiske/ som deris Seylats igiennem for^{ne} Ørsund/ Øster eller Vestert bruge/ fra Ørekrog/ oc ind til Norden Falsterbo Reff regnendis/ der som for de Fiskere som kaldis Vragere/ almindeligt drefft er/ skal her imellem icke seyle/ om Natte tide/ fra Sancti Bartholomei Apostoli oc til Sancti Dionisij Episcopi Dag/ Oc skal huer Skipper/ lade sit Acker falde/ oc holde god Vact/ met Løcte oc Lius/ indtil Dagens opgang/ paa det for^{ne} fattige Fiskere/ kunde vndfly deris egen skade oc Forderffuelse/ Huo som her imod fordrister sig/ Oc der offuer spilder nogen Mands Liff eller Godz/ Da skal det aluorlige straffis/ wden all Naa-

de Liff for Liff / oc twdi andre maade / effter Sagens leilighed.

Cap. LXV.

DEr som Adelen haffuer Skib oc Skibsparter / Da nyde de den Rettighed oc Sagefald / effter Recessens lydelse.

Cap. LXVI.

INgen Baadzmend her effter skulle befatte sig met Maatteskraffue eller Maatterne / Men Kiøbmendene skulle dennem selff nyde oc beholde / om de dennem bekaastet haffue / Men Baadzmendene skulle haffue dubbelt Primegelt for alt Korn oc andet Gods / somføris aff Riget / iiij. huide aff Læsten / der som Skibet lader / oc der som det losser / effter det Lands Ræt oc seduane.

Cap. LXVII.

DEr som saa skeer / At nogen Skipper er lenge paa sin Reyse / oc hand bliffuer forkortet paa Fetalie / Da kal hand met Styremandens / Høffuitzbaadzmandens oc Scriffuerens Raad / quartere imellem alt Skibs Folcket / effter tidsens leilighed.

Om

Cap. LXVIII.

DEn en Skipper kommer vdi fremmede Land/ oc kand icke aff sted komme/ at lade sit Skib der vd/ met sine Rederis Penninge/ Da haffue hand den mact/ at laane Penninge paa Skibs oc Godzis Euentyr/ som kaldis Boddemerij/ oc hans Redere skulle vere plictige at betale for^ne laante penninge/ naar hand fører dennem Skib oc Gods tilstede/ som de hannem befalit haffue/ Men der som Skipperen seyler anden steds/ foruden deris befalning/ Da suare Skipperen allene der til.

Cap. LXIX.

VIl nogen aff vore Vndersaatte/ kiøbe eller lade bygge Skib/ enten vden eller inden Riget/ dennem selff oc den menige Skibs handel til beste. Da ville wi tillade vdlendiske Skippere/ at mue føre samme Skib/ oc aff deris egen Skibs part at vere Toldfrij/ vdi vore Lande oc Strømme/ lige som vore egne Vndersaatte/ Dog saa at ingen fremmede skulle haffue der part oc deel vdi/ vden samme Skippere allene.

KOmmer it Skib paa det fareuand som grund er/ oc er saa dybt gaaende / at det icke kand komme til den sted/ som det fractet er / saa Skipperen maa haffue lætte Pramme at losse wdi/ Den fract oc Prampenning / skal Skib oc Godz betale/ Oc der som at samme Godz kommer til nogen Wlycke / Da skal den skade gaa offuer Skib oc Godz/ som beholdit er.

Cap. LXXI.

WIlle wi oc vore egne Skibsmend/ saa vel som alle andre / baade Vdlendiske oc Indlendiske / forbudet haffue/ at de icke skulle bære Verie hos sig / naar de komme wdi Land / for vore Kiøbsteder/ Helsingør / Bergen / eller andersteds / her wdi Rigerne/ Paa det/at Mord oc Mandrab/ der met maa nederleggis/som(diss verre) her til / met den fremmede Søfarende Mand skeed er/Dog ville wi vore egne Skippere / Høffuitzbaadzmand / oc andre som paa vore Orloffs Skib besynderlig Befalning haffue/ her met haffue vndertagit.

DIsligeste/ ville wi vore egne Vndersaatte/ Skippere oc Kiøbmend besynderlige/ som Fremmede Land met deris Skib oc Gods besøge/ aluorlige befalit haffue/ at de haffue god act oc indseende wdi deris Sag/ at de Veluillige vdgiffue den Taald oc rættighed/ som dennem loulige paaleggis/ Der som nogen her vdinden findis sig at forgribe/ oc Herrers oc Førsters tilbørlige Plict oc Told sig vnderslaer/ Da ville Wi her met huer besynderlige atuaret haffue/ om hand der offuer fanger skade.

Cap. LXXIII.

Om Vrag.

BLiffuer Skib met Godz/ formedelst storm eller anden wlycke/ Da skal det vere Skipperen wformeent/ met hans Kiøbmend/ oc andre som hand der til beuilge kand/ at biere imen de ville oc kunde/ Oc naar de ville offuergiffue at biere/ da mue de sellie eller affhende til huem de selff ville/ hues Godz eller Vrag/ som igien

paa Haffs bond liggendis er / Oc ingen dennem der imod at forhindre i nogen maade.

Men er det saa / at Skipperen met sit Folck / icke ere formuendis at biere / Da skulle vøre Embidsmend / Borgemestere oc Raad / Fogeder / Strandfogeder / disligeste Adelen oc deris Fogeder (om det skeer for Adelens egen grund) oc alle andre / som hos Strandsiden befalning haffue / forplictet vere (om det aff dennem begieris) at vere den Skibbrudne Mand behielpelig hos den Menige Mand / at hielpe / berædde oc biere aff Skib oc Godz / hues muelígt er / for en temmelig Bierelløn / Oc naar saa bierit er / Da skal Lænsmanden met de beste Mend / der swdi egnen ere / eller Borgemestere oc Raad (om det skeer for Kiøbstederne) offuerueye / huad Skipperen / eller Kiøbmanden / skulle giffue dennem til løn / som bieret haffue / effter leiligheden oc Godzens værd.

Der som ocsaa hender / at Skib eller Godz / bliffuer vrag / oc ingen leffuendis folck hos / Da skal Lensmanden / eller den hues grund det for findis / vere forplictet / at lade det biere / met all flijd / saa meget som mest mue-

mueligt er / Oc det indlegge lade wdi næste Kircker/eller anden steds/ wdi god foruaring/ met klare Register / Oc naar den rette eyere kommer der effter / eller hans fuldmectige / met nøyactig beuisning / inden Aar oc Dag / Da skal deris Gods dennem følge / for en tilbørlig Biereløn / som før er rørd / Men der som der ere nogle Vare / som haffue faaet skade / oc ere bleffne vaade oc forderffuelige / oc staa dog til at hielpe / vere sig Klæde / Lærit / Kramuare / eller andet saadant / Det skal Lænsmanden / eller den hues grund samme Godz forstander / lade hielpe / paa dens Omkaast / som Godzit skal igien haffue / Oc huem som wtrolig omgaar met Vrag / straffis der offuer som for andet whemlet Gods.

Der som Vrag kommer ind for Adelens grund / Da skal wdi alle maade der met holdis / lige som forskreffuit staar.

Oc hues Vrag som findis wdi aabenbare Sø / wden for alle Lande / oc ingen Folck hos findis / som det tilhører / Huem som sligt Vrag bierer / beholde halffdelen / oc halffdelen Konningen / wden saa er / at ret eyere kommer der effter inden Aar oc Dag.

Denne

Denne forscreffne Sørœt ved alle sine Ord/ Puncter oc Artickler / ville Wi fast oc wbrødelige haffue holdit / aff alle som vore Strømme besøge/ Til Vidnisbyrd haffue Wi ladet Trycke vort Signet her neden for/ Giffuit paa vort Slot Kiøbenhaffn / den ix. Dag wdi May Maanet / Aar effter Guds Byrd/

M. D. Lxj.

Regi-

Register paa denne
forne Sørættis Artickle / Huad huer aff dennem besynderlig indeholder.

Den *VII.*

Om nogen Baadzmand ligger aff Skibet om Natte tide/ wden Skipperens forloff.

Den *VIII.*

Huad straff den Baadzmand bør/ som om Natte tide findis paa Gaden / oc wdi wtilbørlige Hus.

Den *IX.*

Naar it Skib kommer wdi Haffn eller paa Reed/ oc Folcket ville fare i Lande/ At halffdelen aff dennem skal bliffue wdi Skibet.

Den *X.*

Huor meget Skipperens / Styremandens oc andre inden Skibsborde/ føring er/ naar en Skipper vil seyle Vestuert.

Den *XI.*

At ingen maa sellie sin føring aff Skibet/ wden Skipperens samtycke oc vidskaff.

Den *XII.*

At Skipperen icke skal vere forplictet/ at suare til nogen føring/ naar Skibet er tilladt.

Den *XIII.*

Huad en Baadzmands straff skal vere/ om hand forsømmer sit Arbeide/ den stund Skibet ladis eller Lossis.

Den *XIIII.*

At Jngen maa føre Baaden elltr Espingen fra Borde.

Den *XV.*

Huad deris straff skal vere/som giøre Mytteri/ Oprør/ eller forbund imod Skipperen.

Den XVI.

Om nogen Baadzmand vnduiger Skipperen met sin Hyre.

Den XVII.

At en Skipper som er fractet ind wdi Nederland/ Engeland eller Skotland / skal forbedre sit Folckis hyre den tredie Penning/ om hand met samme Skib seyler der fra / oc ind i Franckerige eller Spanien.

Den XVIII.

Om nogen Baadzmand giffuer sig aff Skibet/ oc wdi Druckenskaff bliffuer Lemmelæst/ saa hand icke kand fuldgiøre sin Reyse.

Den XIX.

Huorledis der skal holdis met dennem/ som fange skade wdi Skibs Arbeide.

Den XX.

Om en Skipper bliffuer anfalden wdi Søen aff Sørøffuere / oc hans Folck der offuer bliffue saare eller Lemmelæst.

Den XXI.

Om en Skipper bryder sin Last/ før end hand kommer til den sted/ som hand haffuer hyret sit Folck.

Den XXII.

Om en Skipper haffuer tilladt sit Skib/ oc for Krijg / Arrest eller Sørøffuere / icke kand fuldgiøre sin Reyse.

Den XXIII.

At Skibsfolcket bør at vere den Skipper følgactig/ som Rederne ville sette paa Skibet/ om den første Skipper bliffuer siug eller wens / met sine Redere.

Den XXIIII.

Om nogen Skipper bliffuer Skibbruden/ At hand met Skibsfolcket/ da skal vere plictig til/ at biere Skib oc Godz / oc huad Kiøbmendene der for skulle giffue hannem til Biereløn.

Den XXV.

At Folcket skal holde god Fred oc Enighed inden Skibsborde / Oc om nogen giør den anden Saar eller Lemmelæst.

Den XXVI.

Om den Saare bliffuer Død aff samme skade.

Den XXVII.

Huad en Skipper/Kiøbmand/ eller Baadzmand skal haffue forbrut wdi Skib oc Godz / om hand bedriffuer nogen Gierning / som er Liffs straff værd.

Den XXVIII.

Huad hans Straff skal vere/ som laster Skipperens Kaast / eller begierer anden Spisning/ inden Skibsborde / end seduanligt er / oc dagen tilhører.

Den XXIX.

At ingen Skipper skal nødis til / at indkiøbe fersk Fisk/ eller Kiød / wden effter sin egen vilie.

Den XXX.

At Kocken icke skal giøre Ild / eller Spise wden den rette tid/ oc effter som seduanligt er.

Den XXXI.

At ingen skal dricke til offuerflødighed / inden Skibsborde.

Den XXXII.

Huad straff den skal vndgielde/ som spilder oc foracter Skipperens Øl oc Mad.

Den

Den XXXIII.

At ingen Baadsmand skal skillies fra sin Skipper/ før end Skibet er losset / Afftacklet oc Ballast igien.

Den XXXIIII.

At Styremend oc Baadsmend skulle icke antagis / uden de haffue Pasbord.

Den XXXV.

At ingen Skipper / Styremand eller Baadsmand/for Gield Sag skal forhindris/ naar Skipperen ligger Seilrede paa sin Vind.

Den XXXVI.

At ingen Skipper maa vnderleye den Andens Styremand / eller Baadsmand.

Den XXXVII.

Huor der met holdis skal/ om enten Skipperen eller Kiøbmanden/offuer deris besкeden Dag oc Contractis lydelse / bliffuer forsømmit

Den XXXVIII.

Huorledis en Kiøbmand skal holde sig met de Skib / som hand leyer / oc selff vil lade føre / oc huad hand bør at bøde/ om Skibet noget tilkommer.

Den XXXIX.

At huer Skipper/met Stuffning oc garnering/ skal haffue flittig opseende / at Kiøbmands godzit/ formedelst Skipperens wactsomhed oc forsømmelse / icke fanger skade.

Den XL.

At Skipperen bør at giøre hans Redere / gode rede oc Regenskab/ for Hues fract / hand aff dennem haffuer oppebaaret/oc dennem tilkommer.

Den XLI.

Om Kiøbmanden imod Skipperens villie/ fraeter Skibet offuer sin rette lade oc maade / oc Skibet der offuer kommer til nogen wlycke.

Den XLII.

At ingen Skipper aff Gerighed skal forladde sit Skib.

Den XLIII.

Huad den Skippers straff skal vere / som enten inden eller wden Lands / sellier Skibet foruden sine Metrederis vidskab oc samtycke.

Den XLIIII.

At Skipperen icke maa sellie eller affhende noget aff det / som Skibet tilkommer / wden hand fører det til Regenskaff.

Den XLV.

Om Kiøbmanden icke Skiber sit Godz / wdi timelig tid / effter Skipperens oc Kiøbmandens forord / Eller om Skipperen met andet Gods forfylder det Rom/ som hand Kiøbmanden haffuer tilsagt.

Den XLVI.

At en Skipper som er dragen wdi Fremmede Land/ skal icke vere Redernis Godz mectig / mere end det hand haffuer vnder henderne / som er det nærurerendis Skib oc Godz / som hand haffuer met at fare/ Oc Rederne som hiemme ere der for icke skulle vndgielde/ Om Skipperen dennem wdi nogen handel / met Breff oc Segel forplictendis vorder.

Den XLVII.

Den Skippers straff / som icke fører Kiøbmandens Godz wdi Marckedet.

Den

Den XLVIII.

At ingen Skib som haffue hiemme her wdi Riget / oc komme aff Franckerige eller Spanien / skulle Losse noget aff Godzit / wden met de Tynder som er Stadsens brende paa.

Den XLIX.

At hues Acker eller andet Vrag som findis wdi Søen / skal offuerantuordis til Kong: Maÿts: Befalnings Mend / Oc huad den skal giffuis til Bierełøn / som samme Vrag finder.

Den L.

Huorledis der skal met holdis oc huad huer aff skaden skal lide oc vngielde / om der formedest storm eller anden wlycke / bliffuer kast noget aff Godzit som it Skib er metladt / oc om Fribyttere eller andre Sørøffuere / offuerkomme nogen Mand wdi Søen.

Den LI.

Om nogen Skipper wdi nødsag hugger sin Mast / Kabel eller Acker.

Den LII.

Om noget Skib kommer paa grunden / huad omkaastning Skipperen skal der paa giøre.

Den LIII.

Om Kiøbsmandsgodzit bliffuer forderffuit / for at Kobryggden eller offuerløbet / er icke dreffuit oc vel foruarit.

Den LIIII.

At Huer Skipper skal vere plictig til at holde gode stercke Kordele oc vindetackel / wdi sit Skib / oc om Kiøbmends Godz slipper aff vindetackel.

Den LV.

Om tuende Skib komme Seylendis / oc icke kunde vnduige huer andre / oc der offuer fange baade skade.

Den LVI.

Om it Skib løber noget andet Skib wdi grund/ som ligger for Acker.

Den LVII.

Om nogit Skib bliffuer løst / at enten Acker eller Kabel brøster oc driffuer paa andre Skib / oc der aff kommer nogen skade.

Den LVIII.

Om noget Skibs Ackere ligger foruden Boye/ oc it andit Skib løber paa samme Ackere/ oc der offuer fanger skade.

Den LIX.

Huor meget en Skipper maa sellie aff Kiøbmandsgozit til Skibs Fetalies behoff / om hand ligger lenge paa Reisen oc fattis Fetalie.

Den LX.

At huer Skipper skal vere forplictet / at tage sig Lodsmand / saa tit som hand kommer paa Lodsmands fareuand.

Den LXI.

At it Skib som er vdredt/icke skal bliffue beliggendis oc forsømmis/ om der kommer tuedragt imellem Skipperen oc Rederne.

Den LXII.

At ingen Skipper/Kiøbmand eller Baadsmand/ maa gaa paa gaden met Exer / eller andet verie vnder samme veries fortabelse.

Den

Den LXIII.

Om en Skipper aff Storm oc Wuæder/indtrengis wdi en anden Haffn/ eller Marckt/ end som Kiøbmanden hannem fractet haffde / Huorledis dennem der om da skal imellem handlis.

Den LXIIII.

At for fattige Fiskeris skyld/ som om Natte tide vndertiden offuer seylis / Ingen Skib eller store Skuder / maa om natte tide løbe imellem Drekraag oc Falsterboreff / den stund Silde Fiskendet varer.

Den LXV.

Huor Adelen haffuer skibs parter / At de da effter Recessen skulle nyde deris rettighed.

Den LXVI.

At Baadzmendene bør at beholde primegielt/ aff alt Korn / Oc Kiøbmendene der met beholde Maatteskraffuen oc Maatterne.

Den LXVII.

Huorledis Skipperen skal quartere / imellem Skibs folcket / om hand paa hans Reise bliffuer forkortet paa Fetalie.

Den LXVIII.

Huad Rederne skulle betale wdi de Penninge/ som Skipperen laaner wdi Fremmede Land / til at lade sit Skib met.

Den LXIX.

At Vdlendiske Skippere / saa vel som Indlendiske / mue haffue deris egen Skibs part Trodfrij/ wdi de Skib som de selff haffue ladet bekaaste oc selff ville føre/wdi Kong: Maiest: Lande oc Strømme.

Den LXX.

At Skib oc Godz skal betale all den fract oc Prampenning / som Skipperen paakaaster / naar Skibet kommer paa det fareuand/ grund er.

LXXI.

At Ingen Skibsfolck/ Indlendiske eller Vdlendiske/ maa bære Verie hos sig/ wden de som besynderlig befalning haffue paa Kong: Maits: egne Orloffs Skib.

Den LXXII.

At huer skal veluillige vdgiffue den Told/ som hannem Loulige paa leggis.

Den LXXIII.

Huorledis her effter skal holdis om Vrag.

Preñtet i Kiøben=
haffn / Aff Matz
Vingaard.

Anno Domini,

1590.

Cum gratia & Priuilegio Regio:

S: Q: M: